

RESEARCHING THE ASSESSMENT SCALE OF LEARNING OUTCOMES IN NATIONAL DEFENCE AND SECURITY EDUCATION FOR UNIVERSITY STUDENTS IN VIETNAM

Nguyen Linh Phong

Email: phongnl@hcmue.edu.vn

Ho Chi Minh City University of Education
280 An Duong Vuong, Cho Quan ward,
Ho Chi Minh City, Vietnam

Received: 04/9/2025

Revised: 05/10/2025

Accepted: 25/11/2025

Published: 20/01/2026

Abstract: This study aimed to develop and validate a reliable and appropriate scale for assessing learning outcomes in National defence and security education subject among university students in Vietnam. The authors employed a mixed-method research approach, beginning with a literature review to design the scale. This was followed by a quantitative phase involving a two-round survey with a large sample size drawn from various universities and National defence and security education centers. The collected data were processed using Stata software, with descriptive statistics, reliability analysis (Cronbach's alpha), and exploratory factor analysis. The research results confirmed the successful development and validation of a scale comprising three components and ten indicators. This scale provides a multi-dimensional assessment framework that measures not only knowledge and practical military skills but also addresses crucial aspects such as civic qualities, responsibility, and disciplined conduct. The study contributes a scientifically grounded tool that aligns with the modern competency-based education framework. The findings also suggest the need for further validation of the scale on a broader population and outline potential future research directions.

Keywords: *Learning outcomes, national defence and security education, student, scale.*

NGHIÊN CỨU THANG ĐO ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ HỌC TẬP MÔN GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH CHO SINH VIÊN CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC TẠI VIỆT NAM

Nguyễn Linh Phong

Email: phongnl@hcmue.edu.vn

Trường Đại học Sư phạm Thành phố Hồ Chí Minh
280 An Dương Vương, phường Chợ Quán,
Thành phố Hồ Chí Minh, Việt Nam

Nhận bài: 04/9/2025

Chỉnh sửa xong: 05/10/2025

Chấp nhận đăng: 25/11/2025

Xuất bản: 20/01/2026

Tóm tắt: Nghiên cứu này nhằm mục đích xây dựng và kiểm định một thang đo phù hợp, có độ tin cậy để đánh giá kết quả học tập môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh của sinh viên các trường đại học tại Việt Nam. Tác giả đã sử dụng phương pháp nghiên cứu hỗn hợp, bắt đầu với việc tổng quan tài liệu để thiết kế thang đo, sau đó sử dụng phương pháp định lượng để tiến hành khảo sát qua hai vòng với cỡ mẫu lớn từ nhiều trường đại học và trung tâm Giáo dục Quốc phòng và An ninh. Dữ liệu thu thập được xử lý bằng phần mềm Stata, thông qua các thống kê mô tả, kiểm nghiệm độ tin cậy (hệ số Cronbach's Alpha) và phân tích nhân tố khám phá. Kết quả nghiên cứu đã xác nhận sự phù hợp trong việc xây dựng và kiểm định một thang đo gồm 03 thành tố và 10 chỉ báo. Thang đo này cung cấp một khung đánh giá đa chiều, vừa đo lường kiến thức và kỹ năng thực hành quân sự vừa quan tâm đến phẩm chất công dân, tinh thần trách nhiệm và ý thức kỉ luật của sinh viên. Nghiên cứu đã đóng góp một công cụ khoa học phù hợp với khung chương trình giáo dục tiếp cận năng lực hiện đại. Kết quả cũng gợi ý cần kiểm định thêm thang đo trên phạm vi rộng hơn và chỉ ra các hướng nghiên cứu tiềm năng trong tương lai.

Từ khóa: *Kết quả học tập, Giáo dục Quốc phòng và An ninh, sinh viên, thang đo.*

1. Đặt vấn đề

Giáo dục Quốc phòng và An ninh là một môn học đặc thù, có vị trí chiến lược trong hệ thống giáo dục quốc dân Việt Nam. Mục tiêu cốt lõi của môn học này không chỉ dừng lại ở việc trang bị kiến thức quốc phòng, an ninh và rèn luyện kỹ năng quân sự cơ bản, mà còn hướng đến việc bồi dưỡng lòng yêu nước, tinh thần tự hào dân tộc, nâng cao nhận thức về quốc phòng, an ninh và bồi dưỡng phẩm chất, năng lực công dân cho thế hệ trẻ (Bùi Trọng Quỳnh, 2023). Đây là nhiệm vụ trọng tâm, được cụ thể hoá trong nhiều chủ trương, quan điểm, chính sách của Đảng và Nhà nước để tiếp tục thực hiện đường lối quốc phòng toàn dân, thế trận an ninh nhân dân, đặc biệt là trong bối cảnh toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế ngày càng sâu rộng với nhiều yếu tố tác động (Quốc hội, 2013). Đây là môn học bắt buộc trong tất cả chương trình đào tạo đại học ở các ngành theo quy định của Bộ Giáo dục và Đào tạo với tổng thời lượng 165 tiết, thường được quy đổi thành 11 tín chỉ với quy chế đào tạo tín chỉ. Môn học được tổ chức học tập theo hình thức tập trung toàn thời gian, mô phỏng theo chế độ của môi trường quân đội với các nội dung học tập, sinh hoạt, ăn ở theo chế độ nền chính quy. Chính vì thế, việc xây dựng thang đo để vừa đánh được nội dung học tập và việc chấp hành các chế độ của sinh viên là cần thiết.

Tuy nhiên, ngoài những kết quả đạt được, việc đánh giá kết quả học tập của môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh đang đối diện với nhiều thách thức và tồn tại. Phương thức hiện tại với các công cụ đánh giá truyền thống chủ yếu tập trung vào các tiêu chí định lượng về kiến thức lý thuyết và kỹ năng thực hành đơn thuần, tập trung vào điểm số cuối cùng, thiếu một khung đánh giá toàn diện. Điều này dẫn đến việc chưa phản ánh đầy đủ sự phát triển về phẩm chất, ý thức kỷ luật, tinh thần trách nhiệm và quá trình rèn luyện tác phong, nề nếp chính quy của sinh viên - những mục tiêu giáo dục quan trọng nhất của môn học (Cao Ngọc Bái, 2018). Mặc dù đã có một số công trình nghiên cứu về chủ đề này nhưng các thang đo được đề xuất vẫn còn hạn chế về mặt khoa học, chưa được kiểm định rộng rãi và thiếu tính toàn diện trong cấu trúc. Bên cạnh đó, việc đánh giá kết quả học tập môn này được thực hiện theo dạng kiểm tra viết (trắc nghiệm, tự luận hoặc kết hợp). Phương pháp này chủ yếu tập trung đánh giá kiến thức học tập của sinh viên, khó khả thi để đánh giá toàn diện quá trình học tập môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh của sinh viên theo môi trường quân đội.

Khoảng trống đó đã đặt ra một vấn đề cấp thiết:

Làm thế nào để xây dựng một thang đo khoa học, đáng tin cậy và toàn diện, có khả năng đánh giá hiệu quả kết quả học tập môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh theo cách tiếp cận phẩm chất và năng lực? Để giải quyết vấn đề trên, tác giả thực hiện nghiên cứu với các câu hỏi sau: 1) Thang đo đánh giá kết quả học tập môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh cho sinh viên đại học nên bao gồm những thành tố và chỉ báo nào để đảm bảo tính toàn diện, khoa học? 2) Thang đo được đề xuất có độ tin cậy và giá trị như thế nào khi được kiểm định bằng các phương pháp thống kê? 3) Làm thế nào để sử dụng thang đo này như một công cụ hiệu quả trong thực tiễn giáo dục, góp phần đổi mới phương pháp giảng dạy và đánh giá môn học?

Giá trị và ý nghĩa của nghiên cứu này nằm ở việc giải quyết trực tiếp những khoảng trống của các công trình đã công bố. Thang đo được xây dựng và kiểm định vừa cung cấp một cơ sở khoa học vững chắc, vừa đóng góp một công cụ thực tiễn, giúp các nhà quản lý, giảng viên và các trung tâm Giáo dục Quốc phòng và An ninh có thể đánh giá sinh viên một cách khách quan, toàn diện hơn. Điều này góp phần nâng cao chất lượng giáo dục Giáo dục Quốc phòng và An ninh, đóng góp vào việc hoàn thiện khung chương trình giáo dục tiếp cận năng lực trong bối cảnh đổi mới giáo dục hiện nay.

2. Phương pháp nghiên cứu

Đây là một nghiên cứu gốc được vận dụng phương pháp nghiên cứu hỗn hợp. Trong đó, phương pháp nghiên cứu lý thuyết dùng để tổng quan các tài liệu, quy định, công trình khoa học đã công bố để làm cơ sở thiết kế thang đo. Phương pháp nghiên cứu thực trạng được sử dụng để khảo sát, kiểm nghiệm thang đo qua hai vòng (vòng thử nghiệm và vòng chuẩn hoá thang đo), số liệu thu thập được mã hoá và xử lý bằng phần mềm Stata. Vòng thử nghiệm được tiến hành ở cơ mẫu nhỏ sau khi đã thiết kế thang đo trên cơ sở lý thuyết để kiểm tra độ tin cậy của thang đo. Vòng chuẩn hoá thang đo được thực hiện tương tự vòng thử nghiệm nhưng với cỡ mẫu lớn hơn, đồng thời sau khi đánh giá đạt giá trị tin cậy, tác giả tiến hành phân tích nhân tố khám phá để xác định mối liên hệ có ý nghĩa giữa các biến trong thang đo.

Đối tượng khảo sát ở cả hai vòng gồm có giảng viên và sinh viên tham gia vào quá trình tổ chức dạy học môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh tại các trường đại học tự chủ và trung tâm Giáo dục Quốc phòng và An ninh trên cả nước. Chi tiết về số lượng, thông tin nhân khẩu học được thể hiện ở Bảng 1. Bảng 1

thể hiện mẫu khảo sát được lựa chọn phù hợp, bao gồm cả giảng viên và sinh viên, với quy mô đủ lớn để thực hiện các phân tích thống kê chuyên sâu. Sự đa dạng về giới tính, thâm niên công tác, trình độ đào tạo (đối với giảng viên) và năm học, khối ngành (đối với sinh viên) đảm bảo tính đại diện của mẫu, giúp tăng tính khách quan và độ tin cậy của kết quả nghiên cứu.

Để bảo đảm độ tin cậy và tính đại diện, cỡ mẫu ở cả hai vòng khảo sát được xác định dựa trên nguyên tắc thống kê của phân tích nhân tố khám phá (EFA). Theo Hair và cộng sự (2010), số lượng mẫu tối thiểu cần đạt từ 5 - 10 lần số biến quan sát. Với 10 chỉ báo trong thang đo, số mẫu tối thiểu cần thiết khoảng 100. Trên thực tế, nghiên cứu đã thu thập được 55 mẫu ở vòng thử nghiệm và 313 mẫu ở vòng chuẩn hóa, đều vượt yêu cầu tối thiểu. Bên cạnh đó, mẫu được lựa chọn theo phương pháp thuận tiện có kiểm soát, đảm bảo phân bố đa dạng về giới tính, thâm niên công tác, trình độ đào tạo (đối với giảng viên) cũng như năm học, khối ngành (đối với sinh viên). Cách tiếp cận này vừa bảo đảm được tính khả thi trong thu thập dữ liệu, vừa duy trì được mức độ đại diện để phản ánh thực tiễn dạy và học môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh ở nhiều trường đại học và trung tâm trong cả nước.

Bảng 1: Thông tin nhân khẩu học của mẫu khảo sát ở hai vòng

Thành phần	Vòng thử nghiệm (A = A1 + A2 = 55)		Vòng chuẩn hoá (B = B1 + B2 = 313)	
	Số lượng	Tỉ lệ %	Số lượng	Tỉ lệ %
GIẢNG VIÊN	A1 = 39	70.1	B1 = 234	74.8
Giới tính				
Nam	29	74.4	187	79.9
Nữ	10	25.6	47	20.1
Thâm niên công tác				
Dưới 5 năm	9	23.1	47	20.1
Từ 5 năm đến dưới 10 năm	16	41.0	105	44.9
Từ 10 năm trở lên	14	35.9	82	35.0
Trình độ đào tạo				
Thạc sĩ	23	59.0	129	55.1

Thành phần	Vòng thử nghiệm (A = A1 + A2 = 55)		Vòng chuẩn hoá (B = B1 + B2 = 313)	
	Số lượng	Tỉ lệ %	Số lượng	Tỉ lệ %
Tiến sĩ	1	2.6	7	3.0
Sĩ quan quân đội	15	38.4	98	41.9
SINH VIÊN	A2 = 16	29.9	B2 = 79	25.2
Giới tính				
Nam	9	56.3	42	53.2
Nữ	7	43.7	37	46.8
Sinh viên năm				
Năm thứ nhất, thứ hai	11	68.8	62	78.5
Năm thứ ba, thứ tư	4	25.0	13	16.5
Khác	1	6.2	4	5.0
Khối ngành				
Khoa học tự nhiên	5	31.3	23	29.2
Khoa học xã hội	6	37.5	28	35.4
Khoa học giáo dục	5	31.2	28	35.4

(Nguồn: Tác giả tổng hợp)

3. Kết quả nghiên cứu

3.1. Phân tích tổng quan các thành tố thiết kế thang đo đánh giá kết quả học tập môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh của sinh viên

Dựa trên kết quả tổng quan từ quy định của Bộ Giáo dục và Đào tạo về Chương trình môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh cho sinh viên đại học cùng phương thức kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của sinh viên trong môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh để đánh giá năng lực đặc thù trong môn học. Đồng thời, xuất phát từ mục tiêu, sứ mệnh của môn học là giáo dục lòng yêu nước, ý thức trách nhiệm công dân cho sinh viên. Đối sánh với các chương trình môn học và nghiên cứu công bố, tác giả khuyến nghị thang đo đánh giá kết quả học tập môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh cho sinh viên gồm ba thành tố: 1) Phẩm chất và trách nhiệm công dân; 2) Năng lực nhận thức, tư duy và thực hành quân sự; 3) Ý thức chấp hành kỉ luật và xây dựng nền nếp chính

quy (xem Bảng 2).

Thành tố 1: Phẩm chất và trách nhiệm công dân. Kế thừa quan điểm tiếp cận phẩm chất, năng lực trong chương trình khung môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh ở phổ thông. Môn học có ưu thế bồi dưỡng phẩm chất yêu nước, trách nhiệm cho học sinh, sinh viên (Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2020a,b). Khung trình độ quốc gia và chuẩn đầu ra chương trình đào tạo

các ngành đều có chuẩn về phẩm chất, năng lực tự chủ tự chịu trách nhiệm nên cần thiết thiết kế thành một thành tố trong thang đo này.

Thành tố 2: Năng lực nhận thức, tư duy và thực hành quân sự. Đây là thành tố được xác định để đánh giá tri thức chuyên môn sinh viên tích lũy được trong quá trình học tập môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh. Thành tố này gắn với nội dung học tập

Bảng 2: Đối sánh các quy định, công trình về đánh giá kết quả học tập trong môn học

Thành tố	Bộ Giáo dục và Đào tạo, 2020, 2015	Trung tâm Giáo dục Quốc phòng và An ninh Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh, 2025	Trường Đại học Sư phạm Thành phố Hồ Chí Minh, 2024	Trần Ngọc Thanh, 2023	Tổng hợp
Phẩm chất và trách nhiệm công dân	Sẵn sàng thực hiện nghĩa vụ quân sự, công an	Giải thích được các nội dung về quốc phòng, an ninh		Giáo dục chính trị, tư tưởng	Thể hiện lòng yêu nước, tự hào dân tộc một cách phù hợp
			thể hiện trách nhiệm với sự nghiệp xây dựng, bảo vệ Tổ quốc	trách nhiệm công dân	Trách nhiệm, gương mẫu, đoàn kết trong học tập và rèn luyện
		Gấp xếp nội vụ, hành quân rèn luyện	Biết làm việc độc lập	Phát triển toàn diện năng lực	Chủ động thực hiện hiệu quả các công việc được giao
	Tinh thần tập thể		Thái độ, hiệu quả và cảm xúc làm việc nhóm	Nếp sống tập thể	Hỗ trợ đồng đội trong thực hiện nhiệm vụ
Năng lực nhận thức, tư duy và thực hành quân sự	Kiến thức cơ bản về quốc phòng, an ninh	Trình bày được nội dung cơ bản về quốc phòng, an ninh	Nhận thức được đường lối quốc phòng và an ninh	Hình thức quốc phòng đúng đắn	Nhận thức khoa học các vấn đề về quốc phòng an ninh
	Kĩ năng quân sự	Sử dụng được súng AK, lựu đạn	Thực hành được các động tác về kĩ thuật, chiến thuật	Phát huy tài năng quân sự	Thực hành thành thạo các kĩ năng quân sự
	Giáo dục thực tế	Tham gia các hoạt động ngoại khoá	Lập luận để giải thích rõ nội dung thuyết trình	Năng lực giải quyết vấn đề thực tiễn	Có khả năng tư duy độc lập, giải quyết vấn đề phức hợp
	Đánh giá kết quả học tập	Đánh giá kết quả rèn luyện	Tham dự đầy đủ các buổi học	Nâng cao chất lượng Giáo dục Quốc phòng và An ninh	Kết quả học tập toàn khoá tốt
Ý thức chấp hành kỉ luật và xây dựng nền nếp chính quy	Ý thức tổ chức kỉ luật	Thực hiện được các chế độ theo nền nếp quân đội	Trang phục thống nhất, đúng quy định	Ý thức tổ chức kỉ luật	Chấp hành chế độ nền nếp sinh hoạt, quy định học tập
		Chấp hành đúng thời gian quy định	Thể hiện tác phong quân sự	Phát huy tính tích cực, chủ động	Tác phong nhanh nhẹn, giao tiếp chuẩn mực

(Nguồn: Tác giả tổng hợp)

sinh viên được trang bị, rèn luyện, gồm có kiến thức về quốc phòng, an ninh như đường lối quốc phòng toàn dân, thế trận chiến tranh nhân dân, nghệ thuật quân sự,... và kĩ năng quân sự cơ bản như điều lệnh đội ngũ, quân sự chung, kĩ thuật bắn súng, ném lựu đạn (Nguyễn Hùng Oanh, 2023).

Thành tố 3: Ý thức chấp hành kỉ luật và xây dựng nền nếp chính quy. Xuất phát từ thực tế môn học được quy định đặc thù về việc tổ chức ăn ở, sinh hoạt, học tập tập trung toàn thời gian, đây là môi trường rất khác biệt so với các môn học còn lại trong chương trình. Vì thế, cần có một thành tố riêng trong thang đo để bên cạnh việc đánh giá kết quả học tập đơn thuần, còn đánh giá việc chấp hành chế độ học tập, sinh hoạt, rèn luyện của sinh viên theo nề nếp quân đội. Như trên đã nói, thành tố này thuộc phẩm chất và trách nhiệm công dân.

3.2. Đề xuất thang đo đánh giá kết quả học tập môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh cho sinh viên các trường đại học tại Việt Nam

Căn cứ các tổng quan và phân tích tại 3.1, tác giả xây dựng, đề xuất thang đo đánh giá kết quả học tập môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh cho sinh

viên các trường đại học tại Việt Nam với 3 thành tố, 10 chỉ báo. Mỗi chỉ báo có mức độ đánh giá từ 1 đến 3, tương ứng các mức Không đạt - Đạt - Tốt (xem Bảng 3).

Tác giả kiểm nghiệm thang đo trên 55 giảng viên, sinh viên tại một số trường đại học tự chủ dạy học Giáo dục Quốc phòng và An ninh và tại các trung tâm Giáo dục Quốc phòng và An ninh trên cả nước. Với kết quả kiểm định hệ số tin cậy Cronbach's Alpha của 3 nhóm đều lớn hơn 0.6, hệ số tương quan biến - tổng đều lớn hơn 0.3, đạt yêu cầu về độ tin cậy và không tiến hành loại biến (xem Bảng 4).

3.3. Kiểm nghiệm và chuẩn hoá thang đo đánh giá kết quả học tập môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh của sinh viên các trường đại học tại Việt Nam

Kế thừa thang đo ở vòng thử nghiệm, tác giả tiếp tục kiểm nghiệm thang đo trên diện rộng với 313 khảo sát trên giảng viên, sinh viên cả nước. Kết quả kiểm định hệ số hệ số tin cậy Cronbach's Alpha của 3 nhóm đều lớn hơn 0.6, hệ số tương quan biến - tổng đều lớn hơn 0.3. Hệ số tin cậy của nhóm "Phẩm chất và trách nhiệm công dân" đạt 0.784, nhóm "Năng lực nhận thức, tư duy và thực hành quân sự" đạt 0.756

Bảng 3: Thang đo đánh giá kết quả học tập môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh

TT	Mã	Chỉ báo	Mức độ (1=Không đạt; 2=Đạt; 3=Tốt)		
PCTN		Phẩm chất và trách nhiệm công dân			
1	PCTN1	Thể hiện lòng yêu nước, tự hào dân tộc một cách phù hợp	1	2	3
2	PCTN2	Trách nhiệm, gương mẫu, đoàn kết trong học tập và rèn luyện	1	2	3
3	PCTN3	Chủ động thực hiện hiệu quả các công việc được giao	1	2	3
4	PCTN4	Hỗ trợ đồng đội trong thực hiện nhiệm vụ	1	2	3
NLNT		Năng lực nhận thức, tư duy và thực hành quân sự			
5	NLNT1	Nhận thức khoa học các vấn đề về quốc phòng an ninh	1	2	3
6	NLNT2	Thực hành thành thạo các kĩ năng quân sự	1	2	3
7	NLNT3	Có khả năng tư duy độc lập, giải quyết vấn đề phức hợp	1	2	3
8	NLNT4	Kết quả học tập toàn khoá	1	2	3
YTCH		Ý thức chấp hành kỉ luật và xây dựng nền nếp chính quy			
9	YTCH1	Chấp hành chế độ nền nếp sinh hoạt, quy định học tập	1	2	3
10	YTCH2	Tác phong nhanh nhẹn, giao tiếp chuẩn mực	1	2	3

(Nguồn: Tác giả xây dựng)

Bảng 4: Kiểm định hệ số tin cậy Cronbach's Alpha của thang đo

TT	Mã	Thành tố	Giá trị Cronbach's Alpha
1	PCTN	Phẩm chất và trách nhiệm công dân	0.770
2	NLNT	Năng lực nhận thức, tư duy và thực hành quân sự	0.819
3	YTCH	Ý thức chấp hành kỉ luật và xây dựng nền nếp chính quy	0.824

(Nguồn: Tác giả tổng hợp từ Stata)

Bảng 5: Ma trận xoay nhân tố

Nhân tố	Hệ số tải 1	Hệ số tải 2	Hệ số tải 3
Thể hiện lòng yêu nước, tự hào dân tộc một cách phù hợp	0.633		
Trách nhiệm, gương mẫu, đoàn kết trong học tập và rèn luyện	0.910		
Chủ động thực hiện hiệu quả các công việc được giao	0.905		
Hỗ trợ đồng đội trong thực hiện nhiệm vụ	0.871		
Nhận thức khoa học các vấn đề về quốc phòng an ninh		0.770	
Thực hành thành thạo các kĩ năng quân sự		0.689	
Có khả năng tư duy độc lập, giải quyết vấn đề phức hợp		0.790	
Kết quả học tập toàn khoá tốt		0.790	
Chấp hành chế độ nền nếp sinh hoạt, quy định học tập			0.884
Tác phong nhanh nhẹn, giao tiếp chuẩn mực			0.847

(Nguồn: Tác giả tổng hợp từ Stata)

và nhóm “Ý thức chấp hành kỉ luật và xây dựng nền nếp chính quy” đạt 0.673, đều lớn hơn 0.6, bảo đảm yêu cầu về độ tin cậy.

Thực hiện phân tích nhân tố khám phá EFA với hệ số KMO đạt $0.712 > 0.6$, đạt yêu cầu. Ngoài ra, giá trị phân tích Eigenvalue tại dòng 3 = $1.597 > 1.0$ và giá trị tương ứng Cumulative = 0.679 (gần 68% > 50%). Thêm vào đó, kiểm định Bartlett có ý nghĩa thống kê với hệ số Sig = $0 < 0.05$. Tất cả các chỉ số trên cho thấy sự phù hợp của các nhân tố phân tích.

Quan sát bảng ma trận xoay nhân tố (xem Bảng 5), các hệ số tải nhân tố đạt từ 0.633 đến 0.905, lớn hơn 0.5 cho thấy mối liên hệ và mức độ phù hợp của các biến trong thang đo đánh giá kết quả học tập môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh của sinh viên các trường đại học.

4. Thảo luận

Kết quả của nghiên cứu cho thấy, thang đo gồm 3 thành tố, 10 chỉ báo do tác giả đề xuất là một công cụ bảo đảm độ tin cậy, có giá trị khoa học và phù

hợp để sử dụng trong đánh giá kết quả học tập môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh cho sinh viên các trường đại học tại Việt Nam. Quá trình kiểm định thang đo qua hai vòng với quy mô mẫu lớn đã cung cấp bằng chứng thực nghiệm vững chắc về tính hợp lệ và độ tin cậy của thang đo.

Một trong những đóng góp có ý nghĩa quan trọng của nghiên cứu này là việc xây dựng thang đo theo cách tiếp cận đa chiều, tích hợp cả phẩm chất và năng lực. Cụ thể, việc tách biệt thành ba thành tố: Phẩm chất và trách nhiệm công dân; Năng lực nhận thức, tư duy và thực hành quân sự; Ý thức chấp hành kỉ luật và xây dựng nền nếp chính quy, từ đó phản ánh toàn diện mục tiêu giáo dục của môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh. Điều này khác biệt đáng kể so với các phương pháp đánh giá truyền thống vốn chỉ tập trung vào việc kiểm tra kiến thức lí thuyết và kĩ năng thực hành đơn thuần. Thành tố về “Ý thức chấp hành kỉ luật và xây dựng nền nếp chính quy” đặc biệt có ý nghĩa, bởi nó đã định lượng hóa được khía cạnh rèn luyện kỉ luật và tác phong quân sự của sinh viên, vốn

là một đặc thù của môn học nhưng thường bị bỏ ngỏ trong các phương thức đánh giá khác.

Bảng ma trận xoay nhân tố đã làm rõ mối quan hệ giữa từng chỉ báo với nhân tố tương ứng, với các hệ số tải nhân tố đều đạt giá trị cao (từ 0.633 đến 0.910). Điều này cho phép khẳng định mỗi chỉ báo đều có đóng góp quan trọng và chính xác trong việc đo lường nhân tố tiềm ẩn của nó. Kết quả này không chỉ khẳng định tính đúng đắn của việc thiết kế thang đo theo cách tiếp cận phẩm chất, năng lực mà còn cung cấp một cơ sở lý thuyết và thực nghiệm vững chắc để các nhà nghiên cứu và giảng viên có thể tin tưởng vào việc sử dụng thang đo này. Các kết quả này cũng làm nổi bật tính liên kết chặt chẽ giữa các chỉ báo, tạo nên một cấu trúc đo lường nhất quán và logic.

Tuy nhiên, một điểm đáng lưu ý là mặc dù các hệ số tin cậy Cronbach's Alpha đều đạt yêu cầu nhưng vẫn cần tiếp tục kiểm định và chuẩn hóa thang đo trên phạm vi rộng hơn, với nhiều đối tượng và loại hình trường học khác nhau để tăng tính khái quát và khả năng ứng dụng thực tiễn của thang đo. Nghiên cứu này tập trung vào các trường tự chủ và trung tâm Giáo dục Quốc phòng và An ninh. Do đó, việc kiểm định thêm tại các trường công lập hoặc trường dân lập khác với những đặc thù riêng trong quá trình tổ chức dạy học sẽ giúp hoàn thiện hơn giá trị của thang đo.

Tài liệu tham khảo

- Bộ Giáo dục và Đào tạo, Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội. (2015). *Thông tư liên tịch Quy định tổ chức dạy, học và đánh giá kết quả học tập môn học Giáo dục Quốc phòng và An ninh trong các cơ sở giáo dục nghề nghiệp, cơ sở giáo dục đại học* (Thông tư liên tịch số: 15/2015/TTLT-BGDĐT-BLĐTBXH ngày 08 tháng 9 năm 2015).
- Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2020a). *Thông tư Ban hành Chương trình Giáo dục Quốc phòng và An ninh trong trường trung cấp sư phạm, cao đẳng sư phạm và cơ sở giáo dục đại học* (Thông tư số: 05/2020/TT-BGDĐT ngày 18 tháng 3 năm 2020).
- Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2020b). *Thông tư Ban hành Chương trình môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh cấp Trung học phổ thông* (Thông tư số: 46/2020/TT-BGDĐT ngày 24 tháng 11 năm 2020).
- Bùi Trọng Quỳnh. (2023). Nâng cao chất lượng, hiệu quả ứng dụng công nghệ thông tin trong giảng dạy và học tập tại các Trung tâm Giáo dục quốc phòng, an ninh trên địa bàn Thành phố Hà Nội. *Tạp chí Giáo dục*, 23(số đặc biệt 2), tr.59-62.
- Cao Ngọc Báu. (2018). Thực trạng công tác tổ chức,

Nghiên cứu chỉ ra rằng, việc kiểm định thang đo theo cách tiếp cận đa chiều là một xu hướng cần thiết, phù hợp với các chương trình giáo dục hiện đại. Sự thành công của thang đo này có thể là tiền đề để phát triển các công cụ đánh giá tương tự cho các môn học khác có yếu tố đặc thù về rèn luyện và bồi dưỡng phẩm chất, góp phần nâng cao chất lượng giáo dục tổng thể.

5. Kết luận

Nghiên cứu đã xây dựng và kiểm định thành công thang đo đánh giá kết quả học tập môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh cho sinh viên các trường đại học tại Việt Nam, gồm 3 thành tố với 10 chỉ báo cụ thể. Kết quả kiểm định bằng Cronbach's Alpha và EFA khẳng định độ tin cậy và giá trị của thang đo. Công cụ này không chỉ đo lường kiến thức, kỹ năng quân sự mà còn phản ánh phẩm chất công dân và ý thức kỉ luật - những mục tiêu cốt lõi của môn học. Điểm mới của nghiên cứu là lần đầu tiên đề xuất một khung đánh giá toàn diện, tích hợp cả phẩm chất và năng lực, khắc phục hạn chế của cách đánh giá truyền thống. Thang đo góp phần cung cấp cơ sở khoa học cho công tác kiểm tra, đánh giá, đồng thời gợi mở hướng nghiên cứu tiếp theo nhằm mở rộng phạm vi áp dụng và đánh giá tác động lâu dài trong thực tiễn giáo dục.

- quản lý khóa học Giáo dục Quốc phòng và An ninh tại các Trung tâm Giáo dục Quốc phòng và An ninh, khu vực phía Nam. *Tạp chí Khoa học, Trường Đại học Cần Thơ*, 54(6C) tr.129-138. <https://doi.org/10.22144/ctu.jvn.2018.105>.
- Nguyễn Hùng Oanh. (2023). Giải pháp kết hợp đổi mới, nâng cao chất lượng giáo dục, đào tạo với giáo dục quốc phòng, an ninh trong tình hình mới. *Tạp chí Giáo dục*, 23(đặc biệt 2), tr.21-25.
- Quốc hội. (2013). *Luật Giáo dục Quốc phòng và An ninh* (Luật số: 30/2013/QH13).
- Trần Ngọc Thanh. (2023). Nâng cao chất lượng Giáo dục Quốc phòng và An ninh cho học sinh, sinh viên hiện nay. *Tạp chí Giáo dục*, 23 (số đặc biệt 2), tr.26-29.
- Trung tâm Giáo dục Quốc phòng và An ninh Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh. (2025). *Công khai về Chương trình Giáo dục Quốc phòng và An ninh*. Thành phố Hồ Chí Minh.
- Trường Đại học Sư phạm Thành phố Hồ Chí Minh. (2024). *Đề cương chi tiết học phần môn Giáo dục Quốc phòng và An ninh*. Thành phố Hồ Chí Minh.